РЕЦЕНЗІЯ

на магістерську роботу
студентки ІІ курсу магістратури виконавсько-музикознавчого факультету
ХНУМ імені І. П. Котляревського
Бачек Марти Віталіївни
Виконавський стиль Ерла Вайлда: досвід інтерпретаційного аналізу
(наукова керівниця– докторка мистецтвознавства, професорка Шаповалова Л. В.)

Академічна музика США у світовій традиції, очевидно, не посідає такого ж визначального місця та не мала настільки потужного культурно-естетичного впливу, як європейська. Водночас, будучи прямою спадкоємицею культури Старого Світу, американська музична традиція успадкувала її загальні стильові та жанрові обриси. Подібне твердження стосується й фортепіанного мистецтва та виконавства, однак це не заперечує наявності яскравих індивідуальностей у цій сфері. Однією з таких постатей є піаніст, композитор і диригент Ерл Вайлд. У поданій до рецензування магістерській роботі дослідниця переконливо обґрунтовує актуальність звернення до творчості цієї неперсічної особистості.

Спираючись на відносно обмежену теоретичну базу, авторка водночас репрезентує широкий спектр джерел – від журнальних публікацій до докторських дисертацій. Значним досягненням роботи є залучення нещодавно опублікованих мемуарів Ерла Вайлда, сповнених щирості та глибокої любові до музики. Висловлювання митця істотно розширюють уявлення про виконавські засади американської фортепіанної школи та можуть бути співвіднесені з усталеними положеннями фортепіанної педагогіки ХХ століття.

Разом із тим, порівнюючи американську та харківську фортепіанні школи, дослідниця залишає цю тезу радше декларативною, не підкріплюючи її конкретними прикладами та аналітичними узагальненнями. У зв'язку з цим справедливо постає питання:

Які саме педагогічні поради Ерла Вайлда, на Вашу думку, знайшли відображення у виконавсько-педагогічній практиці харківської фортепіанної школи? Представників якої саме харківської виконавської традиції Ви маєте на увазі, проводячи паралелі з американською школою, і в чому полягає подібність їхніх принципів?

Підкреслюючи феноменальний виконавський хист Ерла Вайлда, дослідниця справедливо зазначає, що митець усвідомлював себе послідовником європейської романтичної традиції, зокрема Ф. Ліста. Це є принципово важливим зауваженням, адже поряд із академічним напрямом у США активно розвивалися популярна музика, джаз та авангард. Сміливість, екстравагантність і своєрідна «дика» енергія Е. Вайлда сформували надзвичайно оригінальний стиль його творчості. Індивідуальний авторський почерк знайшов втілення у численних транскрипціях – одному з найулюбленіших жанрів митця. Значне місце в його доробку посідає Велика фантазія на теми з опери у«Поргі та Бесс» Дж. Гершвіна.

Цілком закономірно, що саме цей твір опинився в центрі дослідницької уваги, адже в ньому поряд з індивідуальним авторським висловлюванням чітко

окреслюється ширший контекст американського культурного простору. Подібно до того, як опера Дж. Гершвіна змальовує картини повсякденного життя американського суспільства, Велика фантазія Е. Вайлда відображає образ *американської музичної ідентичності*, трансформуючи оперне першоджерело у віртуозно-концертний фортепіанний опус.

Будучи практикуючою піаністкою, дослідниця значну увагу приділяє виконавському аспекту, зокрема порадам і принципам Ерла Вайлда щодо гри на фортепіано. Надзвичайно влучною є інтеграція цих принципів як дослідницького методу магістрантки, що дозволяє чітко й аргументовано представити власну виконавську концепцію Великої фантазії. У цьому контексті доречно поставити ще одне запитання до здобувачки:

Які саме принципи фортепіанної гри Ерла Вайлда Ви застосовували у власній роботі над Великою фантазією і яким чином вони вплинули на Ваші технічні та художні рішення?

Насамкінець слід констатувати, що робота виконана відповідно до чинних вимог до магістерських досліджень: структура є логічною й послідовною, обсяг тексту достатній для повного розкриття теми, поставлені завдання реалізовані, а наукова новизна отриманих результатів полягає у виконавсько-інтерпретаційному осмисленні творчості Ерла Вайлда в контексті американської фортепіанної школи. Матеріали дослідження можуть бути використані у виконавській та педагогічній практиці, а також у навчальних курсах з історії та методики фортепіанного мистецтва. Окреслені в тексті **питання** рецензента виносяться на публічний захист.

Магістерська робота Марти Бачек заслуговує на найвищу оцінку – «відмінно» (А 99–100 балів), а авторка – на присудження освітньої кваліфікації магістра музичного мистецтва. Високий рівень теоретичної підготовки, аналітичного мислення та виконавської рефлексії дає підстави рекомендувати Марту Бачек до подальшого навчання в аспірантурі.

доктор мистецтва,
викладач кафедри
концертмейстерської майстерності
ХНУМ імені І. П. Котляревського Станіслав ПОТОЦЬКИЙ